

BEHEER BLOEMEN-WEIDE OF -BERM

Na het inzaaien moet je – afhankelijk van het bloemenmengsel dat je gekozen hebt – even geduld hebben voordat er goed resultaat zichtbaar is op je bloemenweide. Ga dan niet achterover leunen, maar houd regelmatig een oog op de ontwikkeling van de zaden en neem waar nodig maatregelen. Kiemen ze al? Hebben ze water nodig? Hebben ze concurrentie van ‘onkruiden’? En wordt de strook niet belopen? Hier enkele tips voor het maaien en andere beheermaatregelen.

VERRUIGING

Bekijk tijdens de groei regelmatig het resultaat. Zie je brandnetels of wortelonkruiden als ridderzuring en brandnetel? Dan kun je deze het beste handmatig uitsteken. Als je dit voortdurend doet, krijgen de gezaaide bloemen zoveel mogelijk kans om te volgroeien.

WATER GEVEN

Houd de eerste jaren je bloemenweide goed in de gaten en besproei deze bij droogte. Hoewel de gezaaide soorten zichzelf in de natuur prima redden, zal bij droogte maar een klein deel van de zaden ontkiemen en redden alleen de sterkste planten het. Zodra de planten na enkele jaren diep genoeg geworteld zijn en zelf voldoende water diep uit de bodem kunnen halen, kun je het water geven achterwege laten en de natuur zijn gang laten gaan.

MAAIEN EN AFVOEREN

Het klinkt misschien tegenstrijdig, maar maaien van de bloemenweide is essentieel. Niet maaien leidt altijd tot verruiging en vergrassing van de bloemenweide, waardoor de bloemen uiteindelijk zullen verdwijnen. Als je maait, stimuleer je de planten juist om harder te werken, met meer bloemen als resultaat.

Jaarlijks 1 à 2 keer maaien volstaat. In Rivierenland zul je meestal te maken hebben met voedselrijke kleigrond, waardoor 2 keer maaien aan te bevelen is. Juni en september/oktober zijn dan goede maanden. Bij schraler grasland volstaat eenmaal maaien in de herfst.

Heb je alleen eenjarige soorten gezaaid? Dan maai je het beste na de bloei en nadat de zaden zich hebben gevormd en de planten zich hebben kunnen uitzaaïen. Het is dan wel een goed idee om na het maaien de bodem licht open te harken (maximaal 5 cm diep), zodat de zaden in de bodem weer de kans krijgen te ontkiemen. Jaarlijks zou je nog een beetje kunnen bijzaaien.

MAAIGEREEDSCHAP

Maaien kan voor kleinere oppervlaktes met een zeis of eventueel met een bosmaaier met maaischijf (een draadkop versnipperd het maaisel te veel). Beter nog is een messenbalk, zeker voor middelgrote oppervlaktes. Gebruik liever geen klepelmaaier, omdat die ook al het maaisel kapot slaat, inclusief insecten, rupsen, poppen en eitjes en alle maaresten op de bodem achterblijven. Grotere machines als een messenbalk zijn eventueel ook te huur, of wissel deze uit met initiatieven in andere plaatsen.

AFVOEREN

Zorg in ieder geval dat je het maaisel grondig afharkt en afvoert, zodat de bodem niet verrijkt. Maaisel dat blijft liggen, wordt meststof. Vooral grassen en brandnetels profiteren hiervan en zullen de bloemen langzaamaan verdringen. Ook zou hiermee een dichte viltlaag ontstaan die slecht water en licht doorlaat. Dan hebben de nieuwe zaden geen licht en ruimte om te ontkiemen. Probeer de bodem zo schraal mogelijk te houden door dit constante maaien en afvoeren. Afharken kun je prima met een hooihark doen.

HOUD REKENING MET BESTUIVERS

Bij het kiezen van je bloemenmengsel is het dus goed al rekening te houden met de bijen, vlinders, andere insecten en vogels die je wilt helpen, maar je beheer kun je daar ook op afstemmen. Zo laat je het beste je maaisel wel even kort liggen voordat je het afvoert. Niet alleen kunnen nieuwe zaden dan op de bodem vallen, maar het is ook beter voor aanwezige insecten, zodat zij de kans krijgen om na het maaien een veilig heenkomen te zoeken.

GEFASEERD MAAIEN

Om te zorgen dat de gehele voedselvoorziening van bestuivers niet ineens wordt weggenomen, kun je het beste gefaseerd maaien. D.w.z. in opeenvolgende delen, zodat er altijd nog wat in bloei staat en er dus voedsel voor de bestuivers overblijft. Zodra het gemaaide deel opnieuw in bloei staat, kun je een volgend deel weer maaien. Zo blijft er het gehele seizoen wat in bloei en blijft de nectar- en stuifmeelvoorraad op peil.

Een deel van de bloemenweide maai je helemaal niet. Insecten overwinteren namelijk in afgestorven holle stengels en (lege) zaaddozen. Zou je alles maaien, dan haal je ook eitjes en larven weg. Een stelregel is dat je ca. 10 tot 25 % laat staan. Dat maai je pas het jaar daarop. En dan laat je weer een ander deel staan.

MEER WETEN?

- Lees de tips en instructies over [aanleg en beheer](#) van Cruydt-Hoeck.
- Bestudeer [Sinusbeheer voor bloemrijk grasland](#) van Landschapsbeheer Gelderland.

